

Til Miljøminister
Magnus Heunicke
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Dato: 2. januar 2023

Kære Magnus

Tillykke med din udnævnelse til miljøminister. Jeg glæder mig til samarbejdet om vigtige dagsordener inden for miljø og klima.

Forurening af Hovedstadens jord truer drikkevandet

Jeg lægger mærke til, at regeringen vil værne om det danske varemærke – rent drikkevand fra hanen. Det er meget positivt – det vil jeg og regionen også. I hovedstadsregionen er vi særligt presset på vores grundvand. Det skyldes den store befolkningstæthed, den intensive indvinding af drikkevand og mange forurenede grunde. Vi udnytter så at sige hver en dråbe af vandet og vandværker kan ikke bare flytte vandboringerne, hvis de bliver ramt af forurening. PFAS og pesticider i grundvandet har i de senere år medført, at både store og små vandværker har måtte lukke vandboringer på grund af fund af disse stoffer. Der er nødvendigt, at Staten løbende udarbejder, hæver og sænker grænseværdier i takt med, at viden om stoffernes risiko for mennesker og miljø opdateres. Det er essentielt i forhold til håndtering af både pesticider og de mange tusinde PFAS-stoffer.

Regionen har stor erfaring med at skabe overblik over punktkildeforureninger og rense dem op. Det er vigtigt med vores regionale overblik, så vi sikrer den rigtige prioritering af indsatsen mod jordforurening. Behovet for regional prioritering understreges af de mange tusinde PFAS-stoffer, som desværre findes i miljøet. Regionen ser frem til, at regeringen snarest udarbejder Den Nationale PFAS-strategi – et arbejde, som regionen er klar til at bidrage til. I den forbindelse er der behov for samarbejde med sundhedsmyndighederne, da borgerne er bekymrede for de sundhedsmæssige konsekvenser af PFAS i miljøet.

Det er positivt, at regeringen vil gennemføre oprensning af de 10 generationsforureninger i overensstemmelser med aftalen herom.

Indsatsen mod jordforureninger er en kompliceret og dyr opgave, der strækker sig mange år ud i tiden. Vi har derfor løbende fokus på udvikling, så vi kan løse opgaven mere effektivt, økonomisk og bæredygtigt.

Behov for nye rammer på råstofområdet

Det er ligeledes positivt, at regeringen vil tage initiativer inden for råstofområdet, som skal understøtte en bæredygtig indvinding af sand og grus samt mere genanvendelse af byggematerialer. Målsætningen

for regeringen er, at der er tilstrækkelige råstoffer til energierne og byggeriet – uden at hensynet til naturen og havnaturen sættes over styr.

Jeg vil opfordre til, at der i forbindelse med regeringens initiativer på råstofområdet gennemføres ændringer i rammerne og lovgivningen for regionernes administration af råstofloven og råstofplanlægningen.

Det er vigtigt, at ressourceforbruget i Danmark optimeres. Dette kan ske dels ved at forbruget af primære/nye råstoffer reduceres, at rette kvaliteter benyttes til de rette formål, at alternative råstoffer inddrages i råstofforsyningen og ved at der sikres 100 procent cirkulær udnyttelse af allerede indvundne råstoffer.

Jeg vil samtidig opfordre til, at råstoflovens bemærkninger om regional selvforsyning præciseres, så det fremgår, at råstoffer, der ikke er tilgængelige i den enkelte region, kan hentes i de øvrige regioner.

I en tætbeholdt region som Region Hovedstaden bør hensynet til beboere i nærområderne til de udlagte grusgrave også veje tungt, og der bør kigges på kompensationsordninger for naboer og lokalområder i grusgravens nærområder, således at, når der bliver udlagt områder til råstofindvinding, vil der blive givet noget tilbage til de omkringliggende lokalsamfund.

Klimatilpasning

Det er meget velkomment, at regeringen lægger op til udarbejdelsen af en national klimatilpasningsplan, samt organiseringen heraf. Det er vigtigt, at vi holder vandet ude af borgernes hjem og ude af den kritiske infrastruktur. Vand går på tværs af kommunegrænser, og regionerne har både den geografiske nærhed og faglige viden til at løse denne udfordring, hvilket også fremgår af Danske Regioners Udspil "Vandet kommer".

Jeg stiller mig gerne til rådighed med de konkrete erfaringer, vi har gjort os i Region Hovedstaden.

Jeg håber vi i nærmeste fremtid får mulighed for at mødes, så vi kan tale videre om, hvordan vi kan samarbejde om at sikre rent drikkevand og råstoffer samt tilpasse os fremtidens klima.

Med venlig hilsen

Lars Gaardhøj
Regionsrådsformand